OMGEVINGSVISIE HILLEGOM

Raadscommissie 27 september 2017

Gemeente Hillegom

Fases en communicatie

Fase 1: onderzoek

- kernkwaliteiten, trends/aandachtspunten
- wat voor gemeente willen we zijn (ambities/kansen)?
- bepalen DNA van Hillegom

P1

Fase 2: voorontwerp

- bepalen belangrijkste ambities
- bepalen karakter deelgebieden (raamwerk)
- bepalen koers deelgebieden

P2

Fase 3: ontwerp

- thematische uitwerking in concrete ontwikkelingen
- opstellen ontwerpvisie

inspraak

Fase 4: vaststelling

- beantwoorden en verwerken reacties
- vaststelling omgevingsvisie
- digitalisering

Uitkomst participatietraject

Gemeente Hillegom

inwoners
denktank
projectgroep(+)
Fioretti-college
expertgroep
burgerpanel
gemeenteraad
college van B&W

Uitkomst participatietraject

Top Six Hillegom

- **dorps wonen**
- **ligging nabij natuur/steden**
- **hechte samenleving, actief verenigingsleven, veel evenementen**
- **maatschappelijke voorzieningen**
- **open landschap**
- **cultuurhistorie**

Uitkomst participatietraject

Top Six verbeterpunten

- winkel- en ontmoetingsgebied in centrum
- gezonde en veilige woonomgeving
- toerisme, recreatie & cultuurhistorie
- duurzaamheid (sociaal, fysiek en economisch)
- meer groen(voorzieningen), parken en ommetjes
- bereikbaarheid

DNA van Hillegom
Heerlijk Hillegom

Heer

- **Jan Six, de Heer van Hillegom**
- **Investeerde enorm in Hillegom, met het oog op de toekomst**
- **Rentmeesterschap / environmental stewardship**
- **Waar investeren we nu in? Hoe laten we rentmeesterschap en lef terugkomen in de omgevingsvisie?**

Heerlijkheid

- **Heerlijkheid Hillegom**
- **Adellijk en voornaam**
- **Trots**
- ***Noblesse oblige*: Hillegom moet zich richten op kwaliteit**
- **Rijke historie, zichtbaar in dorp en buitengebied**

Hille-g-om

- **Hille staat voor:**
  - sterk, strijdbaar
  - heuvel, vluchtplaats (op de strandwal)
- **De -om in Hillegom is een afgekorte vorm van "heem" is, oftewel woonplaats**
- **Lommerrijke, gezonde en rustige omgeving: “vluchtplaats” voor stedelingen**
- **Hillegommers zelf waarderen ook het dorpse wonen**

Heerlijk

- **Betekenis in de Dikke van Dale:**
  1. prachtig
  2. verrukkelijk

- **Heerlijk verwijst zodoende naar mooi. Heerlijk is een teken van (ruimtelijke) kwaliteit. Dit begrip kan naar tal van terreinen vertaald worden**

- **Verrukkelijk zijn de lekkere producten uit Hillegom: chocolade, bier, delicatessen**

Eerlijk

- **Betekenis in de Dikke van Dale:**
  1. betrouwbaar
  2. openhartig
- **Hillegom is een betrouwbare gemeente voor alle inwoners en wil dat blijven**
- **Openheid en duidelijkheid voor initiatiefnemers**
- **De Hillegommer is eerlijk: recht voor zijn raap, betrokken**
- **Hillegom heeft de potentie eerlijke, pure, duurzame producten te leveren**

Ontwikkelingen en trends

- Klimaatadaptatie, energietransitie en circulaire economie
- Groeiende woningbehoefte en veranderende woonconcepten
- Bevolking vergrijst en ouderen wonen langer zelfstandig
- Bereikbaarheid Haarlemmermeer-Bollenstreek
- Toename buitenlandse toeristen
- Afname winkels, maar toename internetwinkelen, verdere digitalisering & data
- Vitale Greenport (duurzame landbouw, innovatie, export en open landschap)

We trekken de lijnen vanuit het verleden door naar de toekomst

Heerlijk Hillegom

Duurzame proeftuin van Holland

Gemeente Hillegom

Duurzaam

- We zijn allemaal Heer van Hillegom
- Duurzaamheid als leidend principe
- De raad heeft unaniem de ambitie geadopteerd om in 2030 energieneutraal te zijn en in 2050 klimaatneutraal
- We zetten in op sociaal-culturele duurzaamheid, fysieke duurzaamheid en economische duurzaamheid

Heerlijk Hillegom
Duurzame proeftuin van Holland

Duurzaam

sociaal-culturele duurzaamheid:

- **grote sociale cohesie behouden en verder versterken**
- **eenzaamheid en sociaal isolement bestrijden**
- **Bevorderen van positieve gezondheid**

Duurzaam

fysieke duurzaamheid:

- **kwaliteiten en karakteristieken verschillende landschapstypen leidend bij ontwikkelingen**
- **cultuurhistorische elementen en structuren behouden en beter zichtbaar maken**
- **deelnemen aan het Energieakkoord van Holland Rijnland om gezamenlijk bij te dragen aan de energietransitie**
- **100% duurzaam inkoopbeleid van materialen en een optimale grondstoffenkringloop voor afval**
- **duurzaam omgaan met onze ruimte, ook bij woningbouw**
- **verduurzamen van de bestaande woonvoorraad en duurzame nieuwbouw**

Duurzaam

economische duurzaamheid:

- **tevredenheid, het vertrouwen, en de investeringsbereidheid van de ondernemers in Hillegom vergroten**
- **verbinding en kruisbestuiving tussen het bedrijfsleven, overheden, kennisinstellingen, de arbeidsmarkt en de maatschappij stimuleren**
- **maatschappelijk verantwoord ondernemen stimuleren, met als kernwaarden arbeidsparticipatie, vergroening en eerlijkheid**
- **aantrekkingskracht en vindbaarheid vergroten recreatieve functies en toeristische trekkers**

Proeftuin

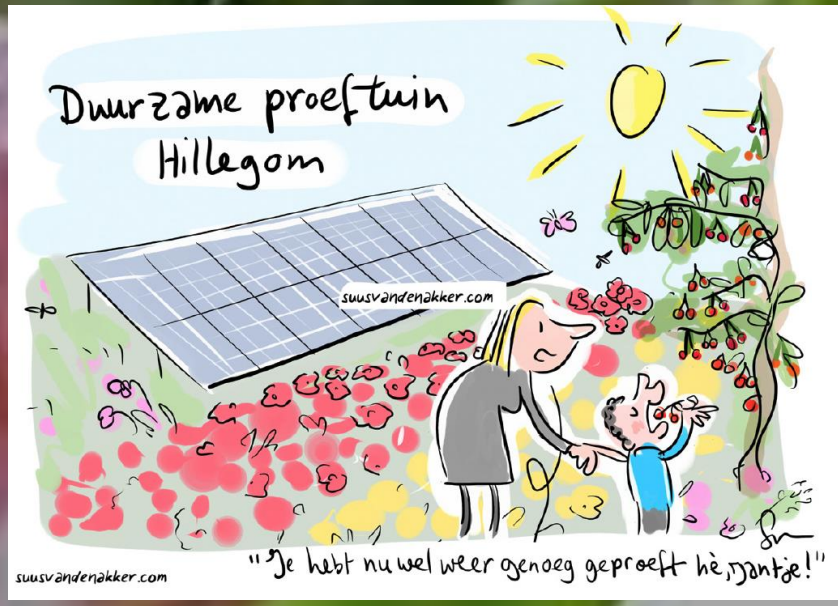

- Er wordt van oudsher veel gepionierd in Hillegom
- Proeftuingedachte: een geleidelijke ontwikkeling naar 100% biologische bollenteelt
- We gaan uit van positieve gezondheid
- In de fysieke leefomgeving willen we inspiratie halen uit de historische landgoederen en buitenplaatsen

Holland

- De rijke historie van de Graven van Holland biedt inspiratie om het historische erfgoed op te waarderen
- Het merk Holland gebruiken we om de toeristisch-recreatieve potenties beter te benutten
- De gunstige ligging op de grens tussen Zuid- en Noord-Holland willen we nog beter uitnutten

Thema	Onderwerp	Onderwerp
Sociale duurzaamheid	Maatschappij	Versterken van sociale samenhang en vertrouwen
		Gelijke rechten en participatie in de maatschappij
	Gezondheid en veiligheid	Nieuwe risicovolle bedrijfsactiviteiten weren
		Risicovolle transporten door woonkernen voorkomen
		Risicovolle activiteiten blijven binnen risicocontouren
		Kwetsbare objecten buiten risicocontouren plaatsen
		Gebruik van gewasbeschermingsmiddelen terugdringen en biologische bollenteelt bevorderen
		Leefomgeving beweegvriendelijker en groener inrichten
Fysieke duurzaamheid	Landschap en natuur	Behouden of versterken leesbaarheid
		Behouden of versterken gebiedskenmerken
		Behoud of toename van biodiversiteit
		Versterken ecologische verbindingen
	Cultuurhistorie en archeologie	Behouden of versterken
		Leesbaarheid en beleefbaarheid verbeteren
	Energie en klimaat	Energieneutraal in 2030 en klimaatneutraal in 2050
		Waterberging en retentie verbeteren
		Hittestress mitigeren
		Duurzame energieopwekking (ook tijdelijk) en besparingen realiseren
	Duurzaam ruimtegebruik bij woningbouw	Nieuwbouw zoveel mogelijk via inbreiding
		Compact/multifunctioneel bouwen/geen hoogbouw
		Autoluw/-vrije woonomgeving
		Eerst ingezette en ontwikkeling zijnde projecten realiseren
		Bestaande en nieuwe woningen verduurzamen
	Bedrijven en bedrijventerreinen	Verduurzamen bestaande en nieuwe bedrijven(terreinen)
		Voldoen aan milieuwetgeving en overlast zoveel mogelijk beperken
	Toerisme en recreatie	Vindbaarheid van bestaande recreatieve functies en toeristische trekkers versterken
		Versterken van de uitstraling van de entrees van Hillegom aan de N208. Eventueel gecombineerd met een Toeristisch Overstappunt (TOP)
		Versterken nieuwe vormen van toerisme en recreatie
Economische duurzaamheid	Economisch	Stimuleren maatschappelijk verantwoord ondernemen
		Streven naar circulaire economie (grondstoffen, materialen en afval)
		Streven naar volwaardige arbeidsparticipatie bij bedrijven, ketens en samenleving (inclusief social return)
		Versterken goede verbinding en kruisbestuiving tussen het bedrijfsleven, overheden, kennisinstellingen, de arbeidsmarkt en de maatschappij
		Gemeente koopt 100% duurzaam in (MVI)
	Mobiliteit	Stimuleren openbaar vervoer en versterken hoogwaardige verbindingen
		Fiets- en wandelverkeer versterken (onder andere door efficiënte shortcuts en fiets- en voetgangersvriendelijke kruispunten)
		Verbindingen met omliggende dorpen en steden versterken
		Rondom kwetsbare functies (scholen) autoluwe gebieden instellen
		Faciliteren autodelen
		Alternatief vervoer naar attracties
		Versterken P+R stationsgebied

Heerlijk Hillegom
Duurzame proeftuin van Holland

KOERSEN OP KARAKTER

Verschillen in sfeer en identiteit vormen het vertrekpunt van de koers op weg naar de toekomst

> Duurzame verbindingen

LEGENDA

GEBIEDSPROFIEL

- Duurzame bloementuin
- Hollandse weides
- Historisch hart
- Heerlijke woonplaats
- Werkplaats Hillegom
- Levendige linten

TOPOGRAFIE

- Lommerrijke strandwal
- Wegen
- Spoor/treinstation
- Water
- Duingebied
- Gemeentegrens
- Dijken

Heerlijk Hillegom

Duurzame proeftuin van Holland

DUURZAME BLOEMENTUIN

Heerlijk Hillegom

Duurzame proeftuin van Holland

DUURZAME BLOEMENTUIN

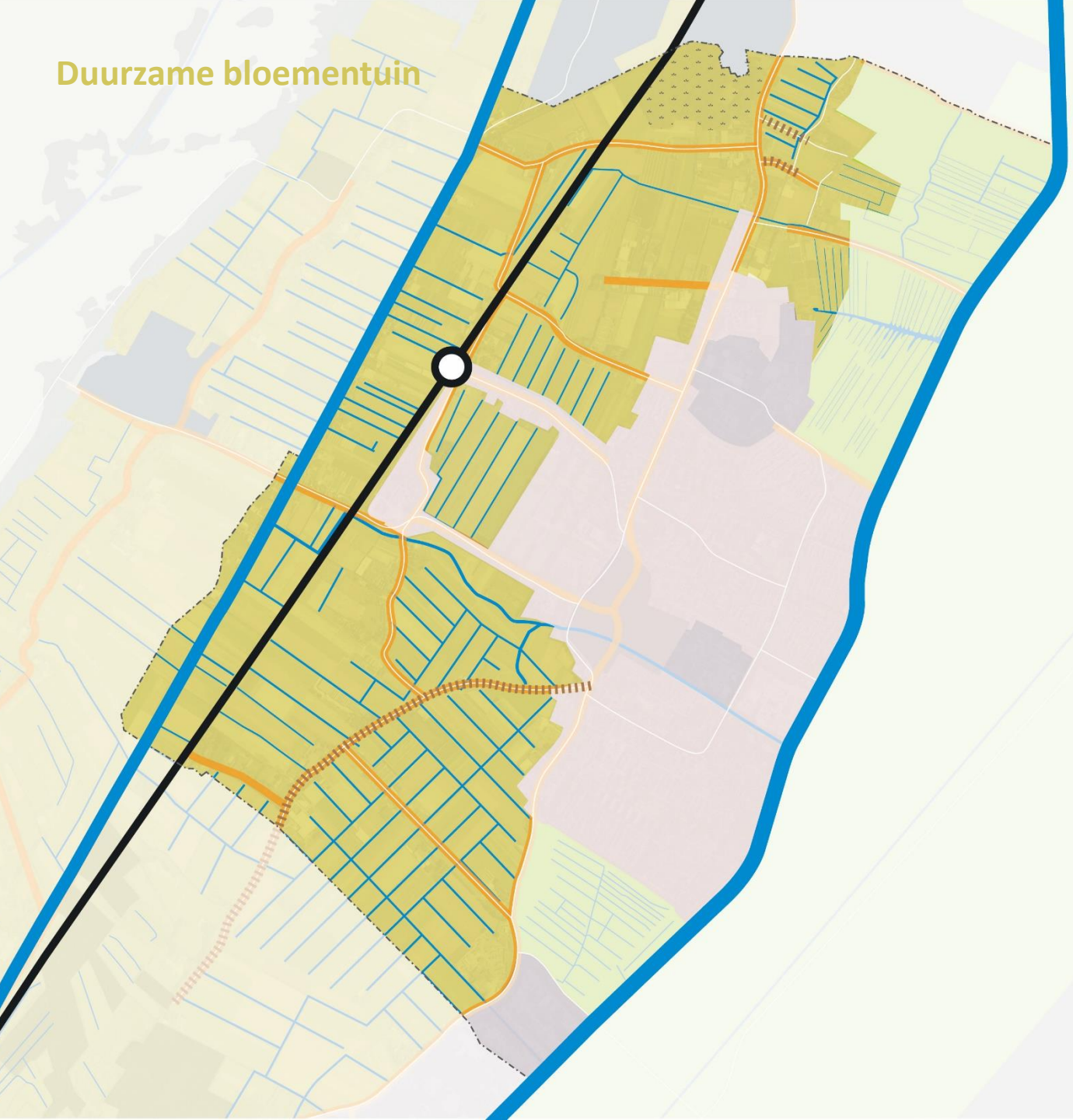

Heerlijk Hillegom

Duurzame proeftuin van Holland

Huidig karakter

- teelt van bollen en vaste planten
- openheid
- oude bollenschuren
- internationale toeristische trekker
- bollennatuur

Heerlijk Hillegom

Duurzame proeftuin van Holland

KOERS DUURZAME BLOEMENTUIN

- Faciliteren van schaalvergroting en herstructurering bollenteeltbedrijven
- Overgang naar 100% biologische bollenteelt
- Opwekken van duurzame energie
- Verbeteren ruimtelijke kwaliteit en versterken gebiedskarakteristieken
- Benutten van recreatieve potenties
- Verhogen biodiversiteit

BELANGRIJKSTE ASPECTEN

Cultuurhistorie, biodiversiteit, ruimtelijke kwaliteit, gebiedskarakteristieken

HOLLANDSE WEIDES
Heerlijk Hillegom
Duurzame proeftuin van Holland

HOLLANDSE WEIDES

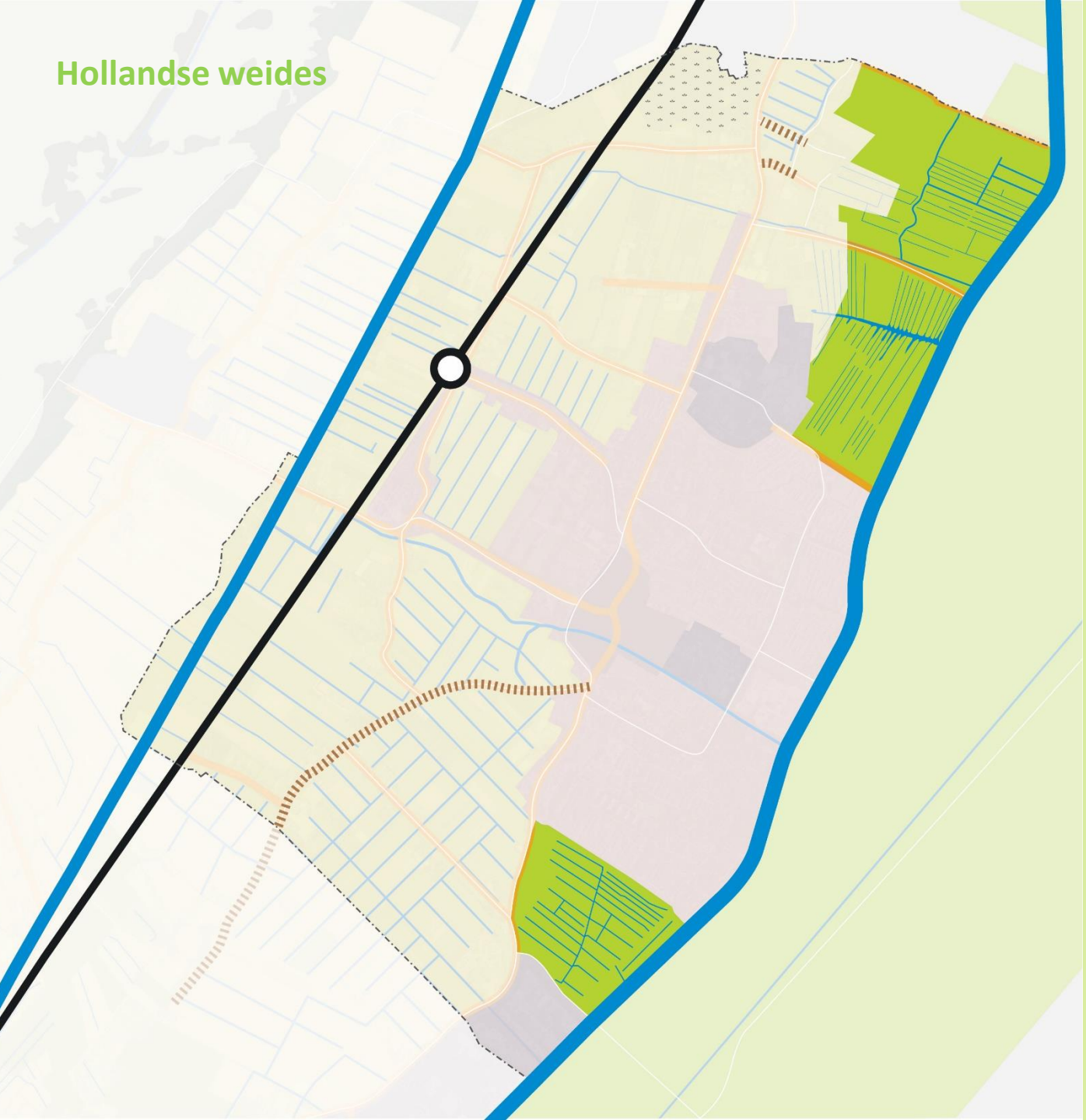

Heerlijk Hillegom

Duurzame proeftuin van Holland

Huidig karakter

- Hollandse weides
- openheid
- koeien in de wei
- weidevogels
- extensief recreatiegebied

Heerlijk Hillegom

Duurzame proeftuin van Holland

KOERS HOLLANDSE WEIDES

- Versterken van natuurwaarden
- Uitbreiden areaal open weides en tegengaan verrommeling
- Creëren van aantrekkelijke (dorps)randen
- Vergroten beleefbaarheid en verhogen recreatieve waarde met kleinschalige initiatieven

BELANGRIJKSTE ASPECTEN

Open veenweidelandschap, biodiversiteit, aantrekkelijke dorpsrand, kleinschalige/extensieve recreatie, bodemdaling, duurzaamheid

LEVENDIGE LINTEN
Heerlijk Hillegom
Duurzame proeftuin van Holland

LEVENDIGE LINTEN

Levendige linten

Heerlijk Hillegom

Duurzame proeftuin van Holland

Huidig karakter

- variatie in typen linten (cultuurhistorisch-landschappelijk)
- diversiteit aan functies en bebouwing
- goede woon- en leefkwaliteit
- doorzichten naar het achterliggende open landschap

Heerlijk Hillegom

Duurzame proeftuin van Holland

KOERS LEVENDIGE LINTEN

- Verhogen van de woon- en leefkwaliteit
- Versterken van de karakteristieken van het betreffende lint
- Creëren van aantrekkelijke entrees van Hillegom / de Bollenstreek

BELANGRIJKSTE ASPECTEN

Cultuurhistorie, landschap, natuur, recreatie, duurzaamheid, gezondheid, zorg

HISTORISCH HART

Heerlijk Hillegom

Duurzame proeftuin van Holland

Flora met de theekoepel van de buitenplaats Meer en Dorp. De foto is genomen in 1896 of eerder. De woningen van Rooney en Boon zijn namelijk nog niet gebouwd. (foto Familie Van Dril)

HISTORISCH HART

Heerlijk Hillegom

Duurzame proeftuin van Holland

HISTORISCH HART

Heerlijk Hillegom

Duurzame proeftuin van Holland

Historisch hart

Heerlijk Hillegom

Duurzame proeftuin van Holland

Huidig karakter

- historisch karakter, beschermd dorpsgezicht
- oude parken
- Hillegommerbeek
- nog steeds relatief breed (winkel)voorzieningen-niveau
- ontmoetingsplek

Heerlijk Hillegom

Duurzame proeftuin van Holland

KOERS HISTORISCH HART

- Verbeteren van de samenhang en bereikbaar-heid van het centrum
- Cultuurhistorie beter zichtbaar en herkenbaar maken
- Toevoegen van nieuwe toeristisch-/recreatief-/ economische functies
- Toevoegen van nieuwe functies in de aanloop-straten

BELANGRIJKSTE ASPECTEN

Cultuurhistorie, sociale cohesie, ruimtelijke kwaliteit, duurzaamheid

't Centrum kan wel wat beter aangegeven worden

Gezicht op HILLEGOM.
Uitg. Nauta, Velsen. 10076.

HEERLIJKE WOONPLAATS

Heerlijke woonplaats

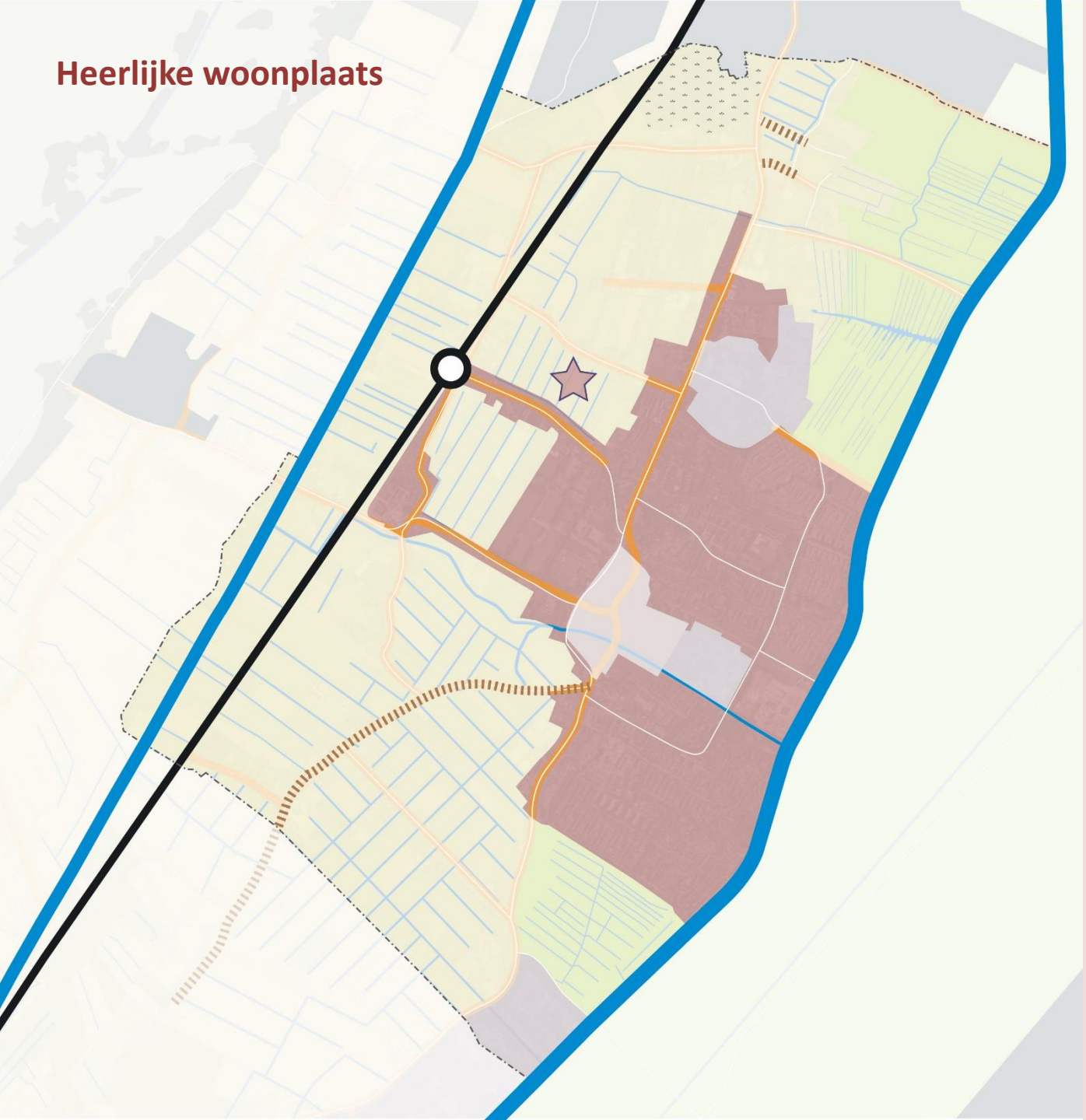

Heerlijk Hillegom

Duurzame proeftuin van Holland

Huidig karakter

- Dorps wonen met steden en alle voorzieningen nabij
- Aantrekkelijk, gedifferentieerd woningaanbod
- Hechte samenleving, actief verenigingsleven, veel evenementen
- Vrij veel (maatschappelijke) voorzieningen

Heerlijk Hillegom

Duurzame proeftuin van Holland

KOERS HEERLIJKE WOONPLAATS

- Behouden en versterken dorpse karakter
- Nieuwbouw binnenstedelijk realiseren
- Verduurzamen en kwaliteitsverbetering van de woningvoorraad
- Bevorderen van gezondheid
- Sociale cohesie versterken
- Zorg dragen voor toekomstbestendige voorzieningen

BELANGRIJKSTE ASPECTEN

Maatschappelijke voorzieningenniveau, sociale cohesie, goede verkeersdoorstroming, groen, duurzaamheid

Welzijns Kompas
HILLEGOM
LISSE

Haven Hillegom

WERKPLAATS HILLEGOM

Heerlijk Hillegom

Duurzame proeftuin van Holland

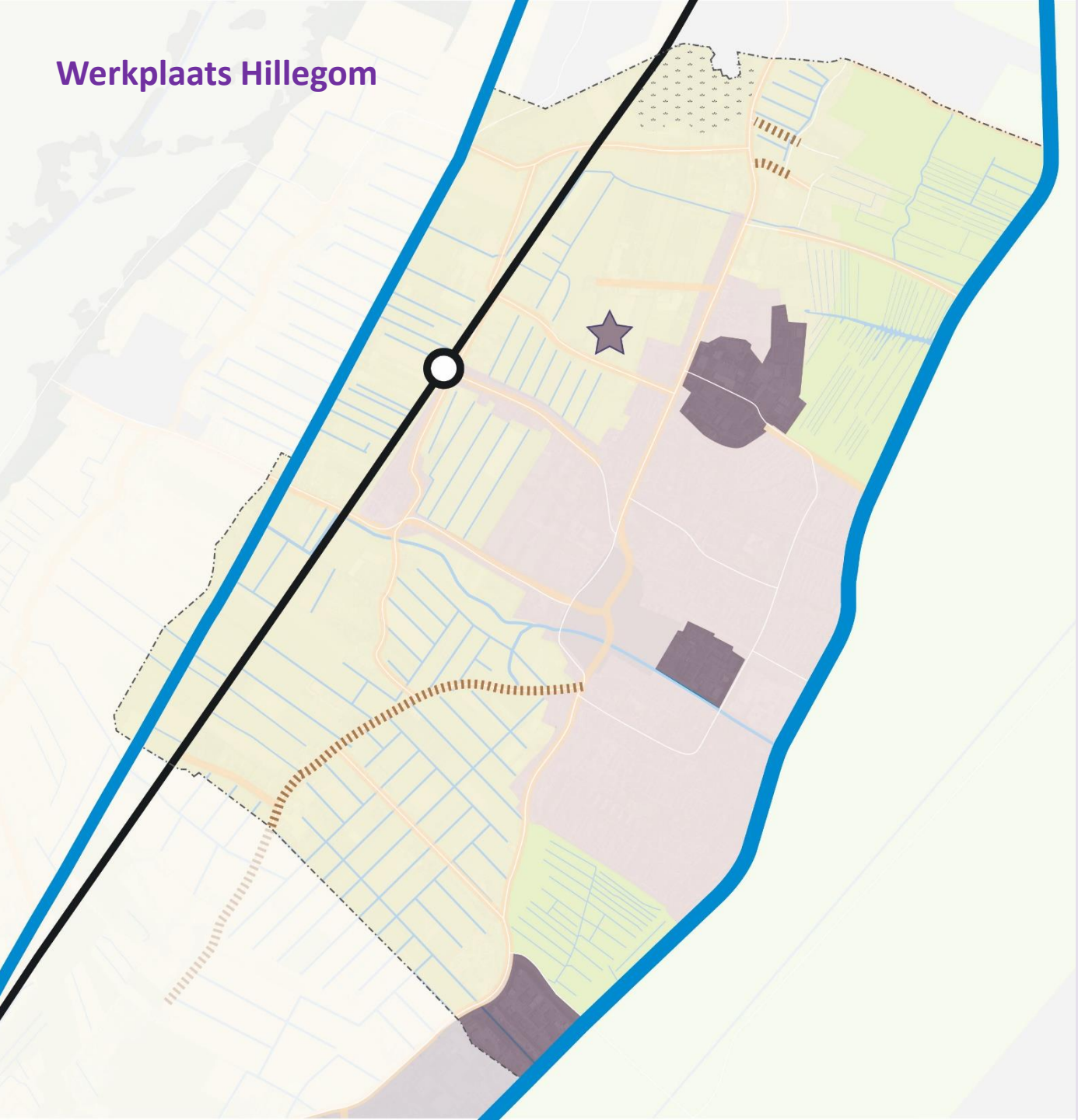

Heerlijk Hillegom

Duurzame proeftuin van Holland

Huidig karakter

- gedifferentieerd aanbod aan bedrijventerreinen
- gunstige ligging in de westflank van de Randstad, nabij Haarlem, Leiden, Schiphol en de Metropoolregio Amsterdam (MRA)

Heerlijk Hillegom

Duurzame proeftuin van Holland

KOERS WERKPLAATS HILLEGOM

- Verduurzamen en vergroenen
- (Ruimtelijke) kwaliteitsverbetering en verbetering verkeersveiligheid
- Transformatie van bedrijventerreinen Hillegom-merbeek en Hillegom-Noord naar woon-werk-gebied
- Ontwikkeling van passende bedrijvigheid
- Ontwikkeling van bedrijventerrein Pastoors laan-Noord, afhankelijk van de eventuele komst van nieuwe weg- en waterverbindingen

BELANGRIJKSTE ASPECTEN

Verkeersveiligheid, profilering van bedrijven-terreinen, duurzaamheid, groen, leefbaarheid (omgeving)

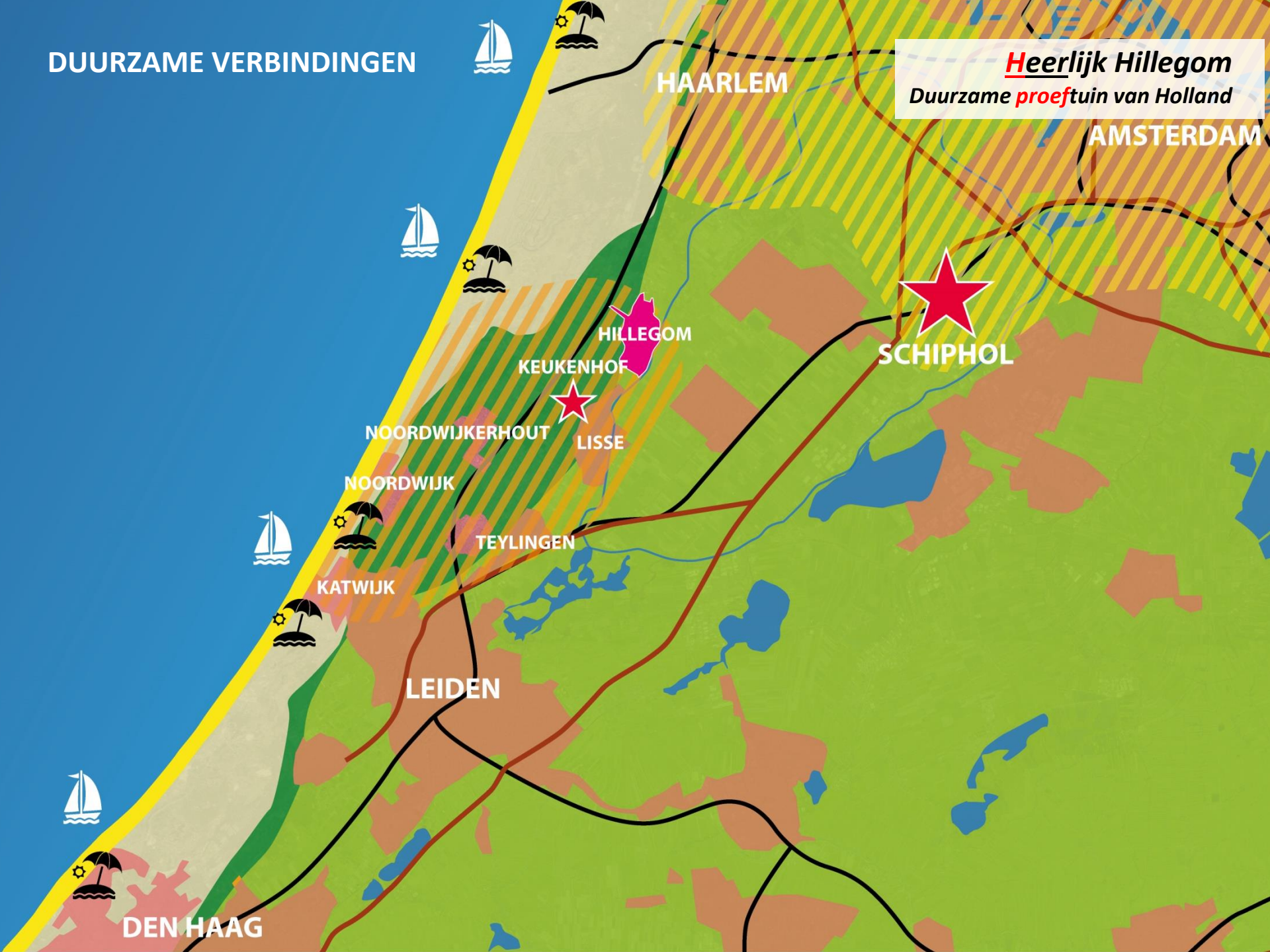
DUURZAME VERBINDINGEN
Heerlijk Hillegom
Duurzame proeftuin van Holland
HAARLEM
AMSTERDAM
HILLEGOM
KEUKENHOF
SCHIPHOL
NOORDWIJKERHOUT
LISSE
NOORDWIJK
TEYLINGEN
KATWIJK
LEIDEN
DEN HAAG

Heerlijk Hillegom

Duurzame proeftuin van Holland

Koers Duurzame verbindingen

Fysieke verbindingen

- Bereikbaarheidsprobleem oost-west oplossen (wegverkeer / openbaar vervoer)
- Vlotte doorstroming N208
- Terugdringen overlast vrachtverkeer
- Goede, groene (langzaamverkeers)verbindingen:
  - binnen het centrum
  - tussen alle woongebieden via de parken
  - tussen centrum en station
- Verbeteren recreatieve infrastructuur:
  - recreatief transferium station Hillegom
  - meer aantrekkelijke ommetjes
  - doorgaande lange-afstandsroutes

Heerlijk Hillegom

Duurzame proeftuin van Holland

Koers Duurzame verbindingen

Verbinding van boven- en ondergrond

- Zichtbaar en afleesbaar maken verschillen in bodemopbouw
- Rekening houden met de ondergrond (o.a. bij energietransitie, klimaatadaptatie en circulaire economie)

Verbinding met verleden en toekomst

- Gebruiken van het rijke verleden
- Voorbereiden op de toekomst (duurzaamheid/energietransitie)

Samenwerking: verbinden van mensen en bedrijven

- Maatschappelijke samenwerking en sociale cohe
- Economische samenwerking / kruisbestuiving
- Goede verbindingen tussen bedrijfsleven en arbeidsmarkt
- Verbinden overheden, bedrijven en kennisinstellingen (triple helix)

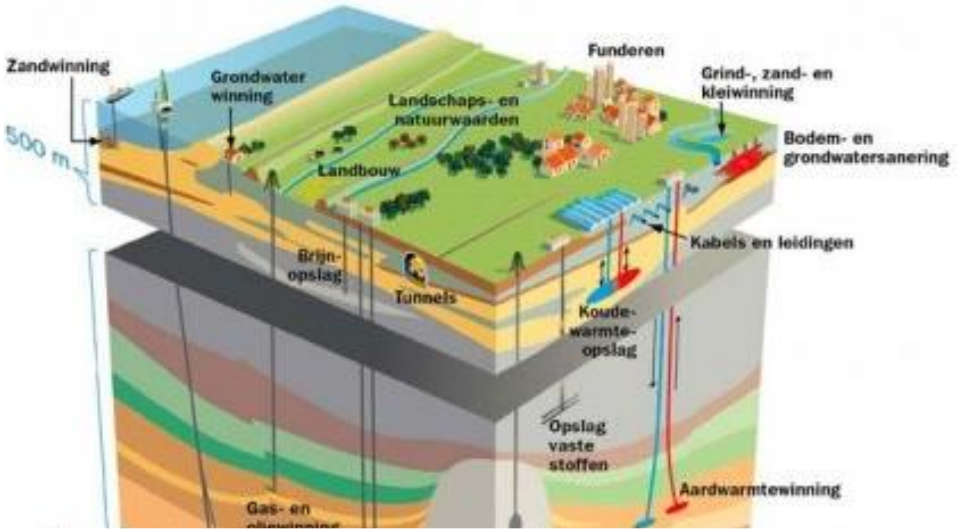

HILLEGOM VOOR ELKAAR

Omgevingsvisiekaart

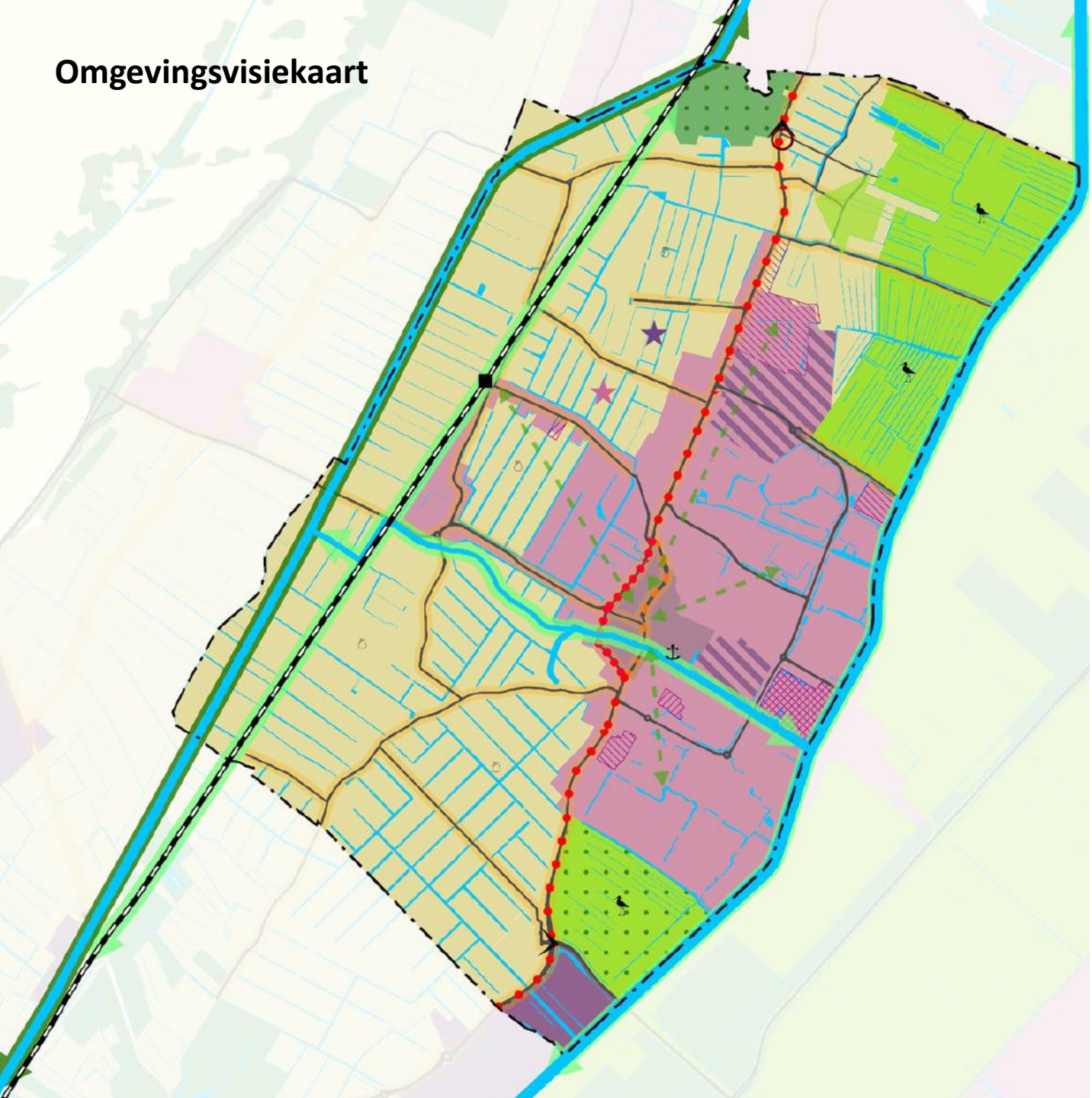

LEGENDA
OMGEVINGSVISIE

Duurzame bloementuin
- Overgang naar 100% biologische bollenteelt
- Opwekken van duurzame energie
- Verbeteren ruimtelijke kwaliteit en versterken gebiedskarakteristieken
- Benutten van recreatieve potenties
- Verhogen biodiversiteit

Openstellen park Vogelenzang
Entree bloementuin
Toeristisch overstappunt (ligging indicatief)
Parelsnoer N208 versterken

Hollandse weides
- Versterken van natuurwaarden
- Uitbreiden areaal open weides en tegengaan verrommeling
- Creëren van aantrekkelijke (dorps)randen
- Vergroten beleefbaarheid en verhogen recreatieve waarde met kleinschalige initiatieven

Mogelijke uitbreiding weides

Historisch hart
- Verbeteren van de samenhang en bereikbaarheid van het centrum
- Cultuurhistorie beter zichtbaar en herkenbaar maken
- Toevoegen van nieuwe toeristische, recreatieve, economische functies
- Toevoegen nieuwe functies in aanloopstraten

Haven toeristisch ontwikkelen
Auto en fiets te gast
Versterken groene (langzaamverkeer)verbinding- en tussen centrum, woonwijken en NS-station

Heerlijke woonplaats
- Behouden en versterken dorpse karakter
- Nieuwbouw binnenstedelijk realiseren
- Verduurzamen en kwaliteitsverbetering van de woningvoorraad
- Bevorderen van gezondheid
- Sociale cohesie versterken
- Zorg dragen voor toekomstbestendige voorzieningen

Afronden reeds ingezette woningbouw
Ontwikkelen (deel)projecten die in voorbereiding zijn
Reservelocatie woningbouw

Werkplaats Hillegom
- Verduurzamen en vergroenen
- (Ruimtelijke) kwaliteitsverbetering en verbetering verkeersveiligheid
- Ontwikkeling van passende bedrijvigheid

Transformatie bedrijventerreinen Hillegommerbeek en Hillegom-Noord naar woon-werkgebied
Reservelocatie bedrijventerrein

Levendige linten
- Verhogen van de woon- en leefkwaliteit
- Versterken van de karakteristieken van het betreffende lint
- Creëren van aantrekkelijke entrees

Duurzame verbindingen
Spoor
Treinstation
Natuurnetwerk Nederland
Gemeentelijke groenstructuur
Hillegommerbeek, Leidsche Vaart, Ringvaart

Milieueffectrapportage

- *'Een Milieueffectrapport (MER) brengt op voorgeschreven wijze de milieugevolgen van een plan of project in beeld voordat het besluit wordt genomen of het plan wordt vastgesteld'*
- Gelijktijdig ter inzage met ontwerp-omgevingsvisie

- Deelgebieden
- Thema's:
  - duurzaamheid
  - woningbouw

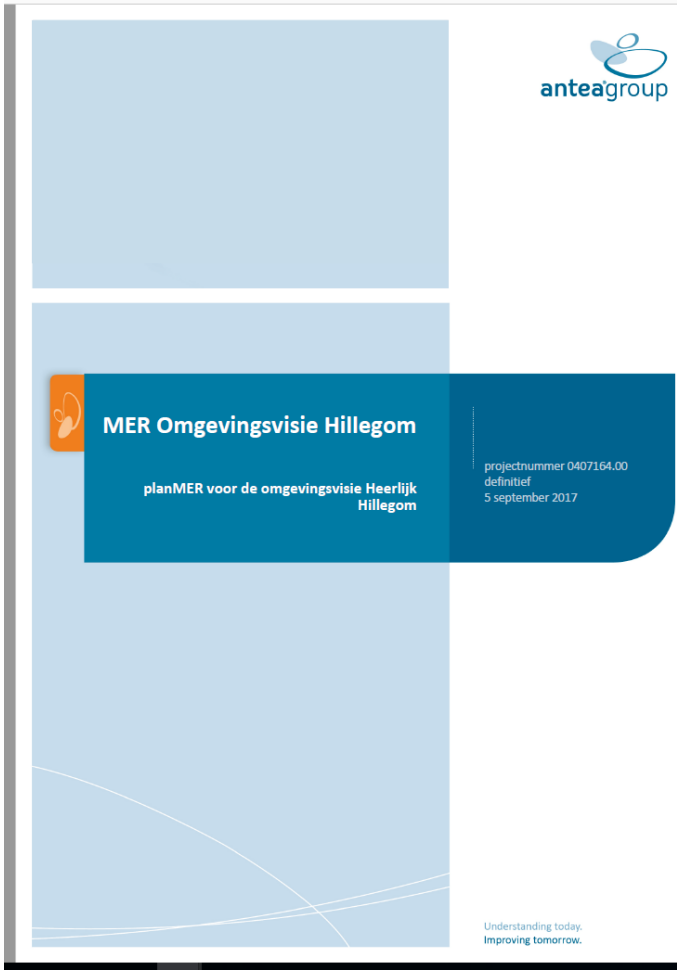

Uitvoeringsparagraaf

- Beleidscyclus als basis
- Programma Duurzaamheid
- Maatregelenmatrix

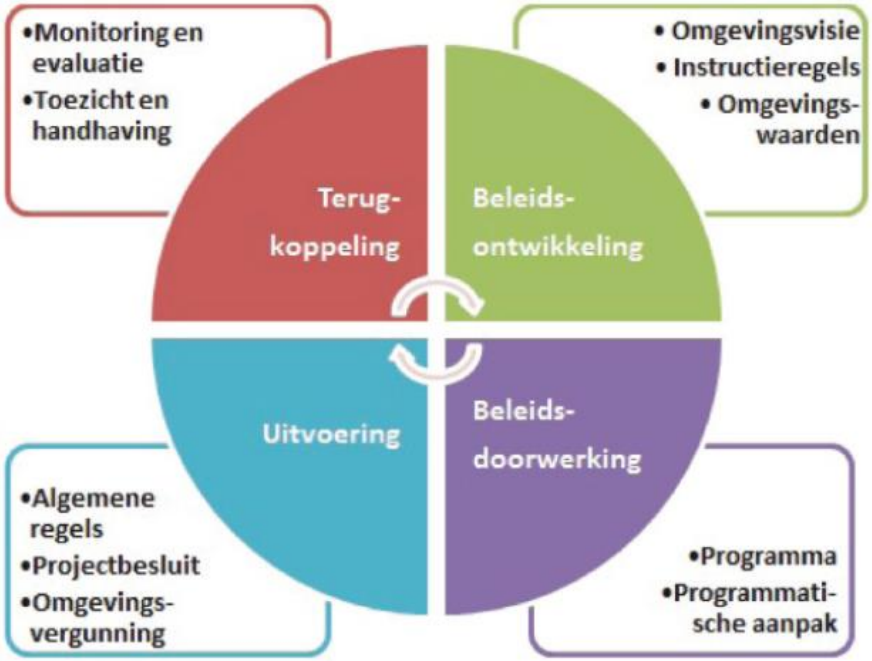

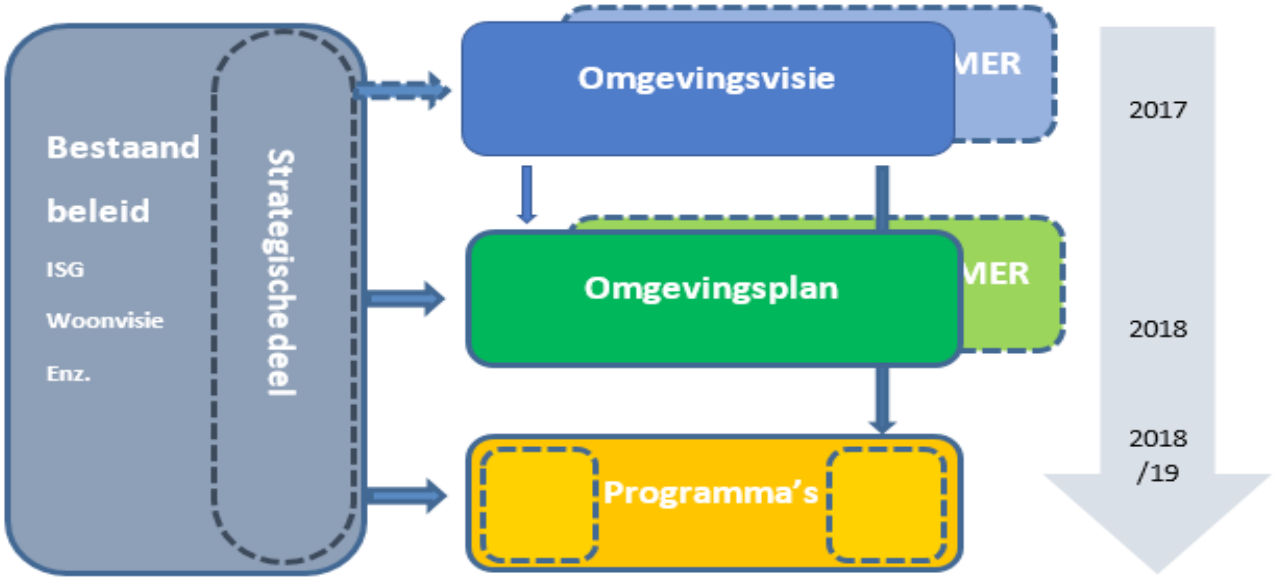

Fases en communicatie

Fase 1: onderzoek

- kernkwaliteiten, trends/aandachtspunten
- wat voor gemeente willen we zijn (ambities/kansen)?
- bepalen DNA van Hillegom

P1

Fase 2: voorontwerp

- bepalen belangrijkste ambities
- bepalen karakter deelgebieden (raamwerk)
- bepalen koers deelgebieden

P2

Fase 3: ontwerp

- thematische uitwerking in concrete ontwikkelingen
- opstellen ontwerpvisie

inspraak

Fase 4: vaststelling

- beantwoorden en verwerken reacties
- vaststelling omgevingsvisie
- digitalisering

Dank voor uw aandacht!